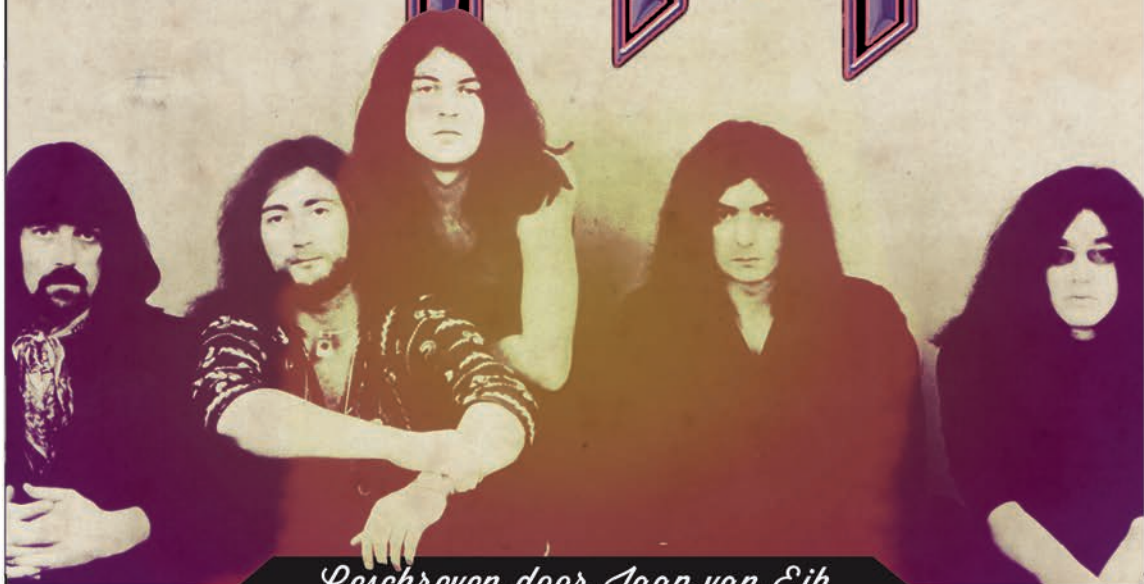

*****UITGEVERIJ VERBUM PRESENTEERT*****

ROCKKLASSIEKERS

Deep Purple

Geschreven door Jaap van Eik

ALLES HARDER DAN AL HET ANDERE

WWW.ROCKKLASSIEKERS.NL

DEEP PURPLE

ALLES HARDER DAN AL HET ANDERE

Jaap van Eik

Eerder verschenen in de reeks Rock Klassiekers:

Kayak

Focus

The Motions

Elvis Presley

The Beach Boys

www.rockklassiekers.nl

Uitgeverij Verbum heeft getracht alle rechthebbenden van beeldmateriaal te achterhalen. Zij die desondanks menen rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden. De foto's van *Made in Japan* zijn beschikbaar gesteld door Universal te Baarn.

Foto cover: Deep Purple MARK II vlnr: Jon Lord, Roger Glover, Ian Gillan, Ritchie Blackmore en Ian Paice.

Foto back cover: Deep Purple MARK VIII vlnr: Ian Gillan, Ian Paice, Steve Morse, Don Airey en Roger Glover.

© 2015 Uitgeverij Verbum en Jaap van Eik

Omslagontwerp: Loudmouth te Utrecht

Binnenwerk: Loudmouth en Thijs Gorter

Redactie: Chris van Oostrom

ISBN: 9789074274739

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD: HET ORGEL DEED HET 'M	4
1. DE ENE BAND IN, DE ANDERE BAND UIT	10
2. OMA'S FAVORIETE LIEDJE	20
3. TWEE MAKEN HET VERSCHIL	32
4. PURPLE MANIA BREEKT LOS	44
5. TEGENGESTELDE POLEN	54
6. HET MAGNUM OPUS	66
7. HOGE PIEREN, DIEPE DALEN	76
8. MARK II IMPLODEERT	90
9. EEN NIEUWE BAND	102
10. RITCHIE'S RAZERNIJ	112
11. GEVOLGEN VAN SCHOENPOETSMUZIEK	122
12. OP WEG NAAR DE AFGROND	134
13. MARK II HERENIGD	146
14. IAN WEG, IAN TERUG, RITCHIE WEG, JOE ERIN	158
15. EINDELIJK IN EVENWICHT	170
16. NAWOORD: TIJDLOOSHEID	178
FORMATIES	182
DISCOGRAFIE	184
VERANTWOORDING	200

DEEP PURPLE

HET ORGEL DEED HET 'M

VOORWOORD

Waarom de ene hardrockband wel en de andere niet? Waarom vond ik Deep Purple goed en de meeste soortgenoten waardeloos? Vanwege de muziek natuurlijk, het onvoorspelbare, de zinderende spanning tussen Ian Gillan en Ritchie Blackmore, het frank en vrij improviseren, maar bovenal het Hammond-orgel van Jon Lord. Jazeker, deze bassist en gitarist viel voor de majestueus aanzwellende toetsenpartijen. Deep Purple was – en is nog steeds – de band met het orgel. De allereerste langspeelplaat *Shades of Deep Purple* uit 1968 heb ik eindeloos beluisterd. Ik vond de klassieke intermezzo's in 'Prelude: Happiness' zó gruwelijk mooi en raadselachtig klinken, dat ik uit ben gaan zoeken waar ze vandaan kwamen. De betreffende fragmenten bleken afkomstig uit *Shéhérazade*, een symfonische suite van de Russische componist Nicolaj Rimski-Korsakov (1844-1908).

Jon Lord heeft me destijds een grote dienst bewezen. Door die speurtocht naar de oorsprong werd mijn ingeslapen belangstelling voor klassieke muziek weer aangewakkerd. Ergens rond 1971 heb ik hem en Deep Purple voor het eerst zien optreden. Het album *Deep Purple in Rock* was inmiddels uit, de band speelde in het Amsterdamse Concertgebouw. Ik zat vooraan. Sommige bezoekers vouwden papieren vliegtuigjes van het programma en lieten ze door de lucht zeilen. 'Wow, look at this, that's a good one,' prees Ian Gillan als zo'n ding het podium wist te bereiken. Jon Lord stuurde er eentje terug de zaal in. 'Dit moeten aardige jongens zijn,' stelde ik vast. Het was een fantastische avond. Zoiets bestaat niet meer: een grote band vlak voor je neus zien spelen, geen bewakingsdiensten en polsbandjes, muzikanten van dezelfde generatie bijna aan kunnen raken.

Een paar jaar later. De Groningse groep Solution vroeg of ik in kon vallen voor een tournee door Engeland. We begonnen in de Speakeasy Club aan 48 Margaret Street te Londen, een legendarische gelegenheid waar de Britse muzikwereld zich in de late uurtjes placht te verpozen. Er zaten diverse bekende figuren tussen het etende en drinkende publiek, onder wie warempel Jon Lord en Deep Purple-collega Roger Glover. Na afloop, de meeste toeschouwers waren al weg, onderhield ik me bij de uitgang ietwat luidruchtig in het Nederlands met een van onze roadies. Plotseling voelde ik een hand op mijn schouder neerdalen. 'Are you all right, man?' sprak een sonore stem. Het was Jon Lord. Blijkbaar vroeg hij zich af wat dat gekakel in een onverstaanbare

taal te betekenen had. ‘*Yeah, sure,*’ stamelde ik. Hij knikte me vriendelijk toe en verdween naar buiten.

In 1981 kreeg ik hem uitgebreid te spreken. Hij kon zich het optreden in het Concertgebouw nog goed herinneren: ‘Wist jij dat Ian [Gillan] de trap af wilde dalen met een drankje in zijn hand? In die zaal heb je toch zo’n monumentale trap die omlaag gaat? Ian struikelde bovenaan en gleed langzaam naar beneden. Hij hield zijn glas vast en toen hij opstond was er praktisch niets uit!’ Jon Lord had de avond van ons gesprek in een relatief kleinere zaal oorverdovend hard gemusiceerd met Whitesnake, waarvan hij op dat moment deel uitmaakte. Deep Purple bestond niet meer na het uiteenvallen van de MARK IV-formatie (Jon Lord, Ian Paice, David Coverdale, Glenn Hughes en gitarist Tommy Bolin) in 1976. Ondanks het late uur nam de sympathieke organist alle tijd voor me. Hij schonk met gulle hand wodka met jus d’orange en Rémy Martin-cognac, alle bezwaren wegwimpelend onder de mededeling dat ‘het interview er wel bij zou varen.’

Daar bleek hij helemaal gelijk in te hebben. Hij was openhartig en biechtte op dat hij vijf jaar tevoren het geloof in zichzelf had verloren. ‘Alles waarvoor ik geleefd had, Deep Purple, was opeens weg. Ik heb een jaar geen piano aangeraakt. Veel te veel gedronken ook. Ik kreeg hartkloppingen, ik had het gevoel dat ik gek werd, en ben naar een dokter gegaan. Gelukkig ben ik erbovenop gekomen. Het is geweldig om weer van onder af aan te mogen beginnen.’ Ging hij er vanuit dat de band in de sterbezetting Lord, Blackmore, Glover, Gillan en Paice ooit herenigd zou worden? Hij verwees wel erg vaak naar de roemrijke tijden van weleer en vergeleek het heden voortdurend met het verleden. Alsof hij voelde dat het verhaal nog niet afgelopen was.

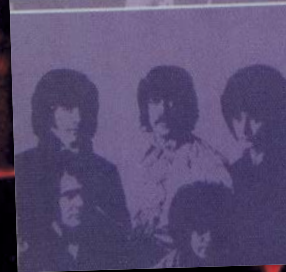
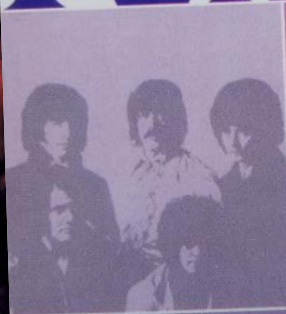
‘Ik heb het idee dat Deep Purple als rockband bijna onbegrepen is geweest,’ mijmerde Jon Lord. ‘We waren nogal experimenteel ingesteld. Er waren geen barrières. Neem nou ‘Child in Time’. Dat nummer werkt zo goed omdat het gegroeid is. Ik begon met het intro op orgel. Gewoon, ik speelde wat er in me opkwam. [Jon vergat hier gemakshalve te melden dat het ging om een stukje uit ‘Bombay Calling’ van de Amerikaanse groep It’s A Beautiful Day!]. Een week later vroeg iemand: ‘Wat was dat van vorige keer ook alweer?’ Dan kwam er iets bij. ‘Child in Time’ is ontstaan in vijf weken repeteren. Het is spontaan geworden wat het is en eigenlijk niet gecomponeerd. Dat creëert volgens mij

iets natuurlijks. En dan de inbreng van Ian Gillan met die geweldige stem die hij had – en nog steeds heeft.’

De reünie van Deep Purple MARK II kwam in 1984 daadwerkelijk tot stand. Jon Lord was er uiteraard bij, zoals hij er vanaf het begin in 1968 bij was geweest, en zoals hij er tot 2002 bij zou zijn. In dat jaar haakte hij af, om zich te concentreren op solowerk. Helaas heeft hij daar slechts tien jaar van mogen genieten. Hij overleed in 2012. Voor mij is Deep Purple altijd zijn band geweest. De belangrijkste songschrijver was hij niet, dat waren Ritchie Blackmore, Roger Glover en Ian Gillan, en tussen 1973 en 1976 ook David Coverdale en Glenn Hughes. Jon Lord was de vredestitcher, de plooibare diplomaat, de man die bemiddelde, en vooral de man achter het machtige orgel. Waanzinnige anekdotes, zoals die er over Ritchie Blackmore en Ian Gillan in overvloed zijn, bestaan over hem nauwelijks. De meest kenmerkende herinnering komt van de tijdelijke zanger Joe Lynn Turner. Hij constateerde verbaasd dat Jon te midden van allerlei gekrakeel rustig een boek zat te lezen en naar klassieke muziek luisterde.

Dit is de turbulente geschiedenis van een band die alles heeft meegemaakt wat een mens mee kan maken. Met acht verschillende bezettingen, aangeduid als MARK I tot en met MARK VIII, zijn duizelingwekkende successen behaald en diepe decepties beleefd. Maar hoeveel heibel er ook tussen het excentrieke genie Ritchie Blackmore en Ian Gillan was, op het podium stonden ze er. Dat wil zeggen, als alles meewerkte.

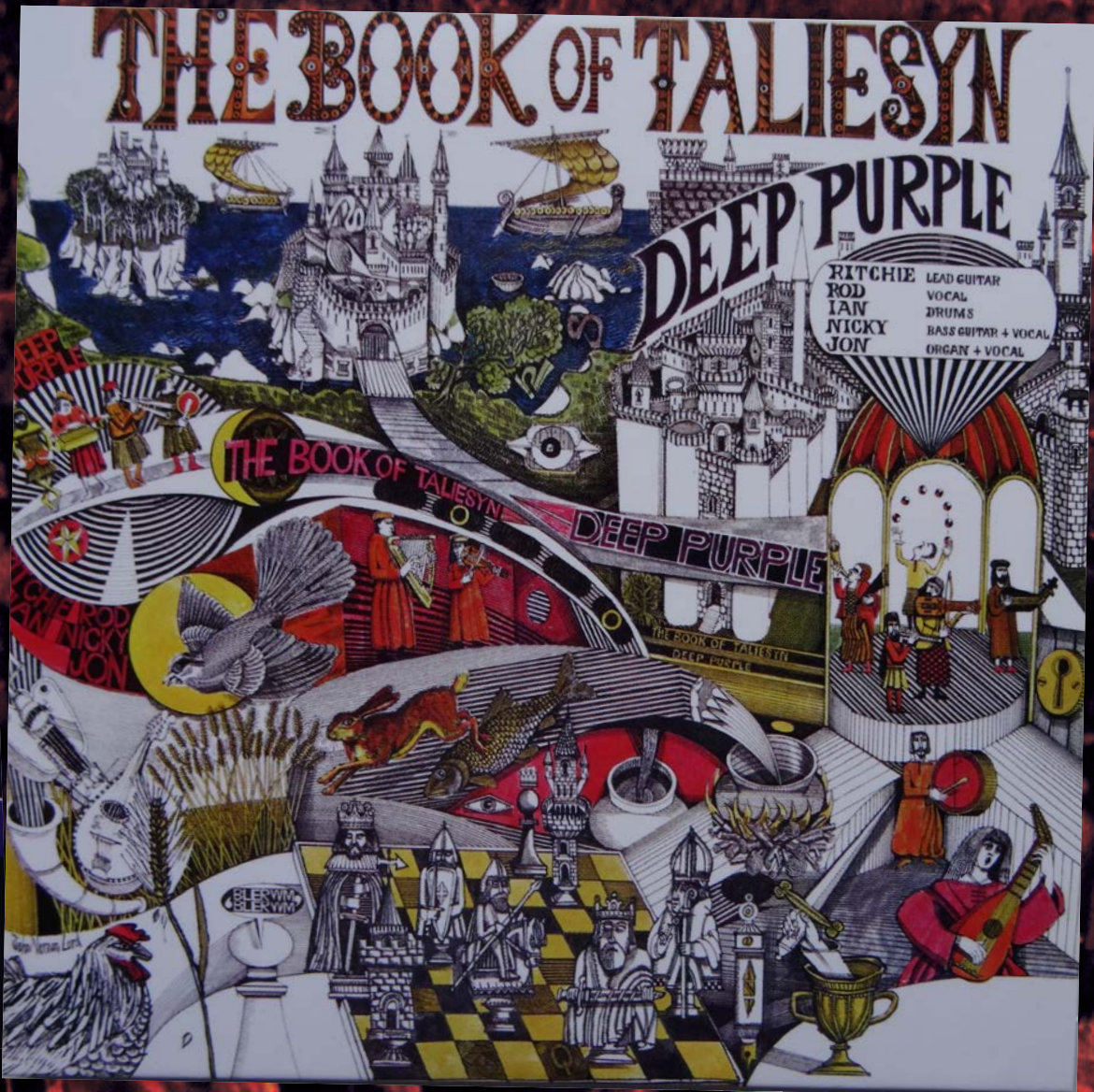
SHADES OF DEEP PURPLE

THE BOOK OF TALESYN

DEEP PURPLE

RITCHIE LEAD GUITAR
ROD VOCAL
IAN DRUMS
NICKY BASS GUITAR + VOCAL
JON ORGAN + VOCAL

DEEP PURPLE

DE ENE BAND IN,
DE ANDERE BAND UIT

HOOFDSTUK 1

Deep Purple heeft alles meegemaakt wat een band mee kan maken. Opgezet met financiële steun van een stelletje investeerders, was er vrijwel meteen hitsucces in Amerika. Daarna veranderde de bezetting, sloeg de band een andere richting in en begon een periode van duizelingwekkende triomfen.

Helaas boterde het niet tussen gitarist Ritchie Blackmore en zanger Ian Gillan, waarop vier jaar later andermaal een personeelwisseling plaatsvond. Vervolgens nam Ritchie Blackmore de kuierlatten en kozen de mannen voor een vervanger die ze nou net niet hadden moeten kiezen. In 1984 kwam de sterbezetting warempel weer bijeen, om na allerlei gedoe tussen de beide ruziemakers gitarist Steve Morse aan te trekken.

Tussendoor zijn geweldige platen gemaakt, zalen op stelten gezet,

gitaren kapotgeslagen, heeft Blackmore een bord spaghetti in het gezicht van Gillan gedrukt, zijn gitaarversterkers in brand gestoken, heeft men zich in de beroemde Starship laten rondvliegen, en is een Britse lijfwacht onder nooit helemaal opgehelderde omstandigheden om het leven gekomen. Wie kent niet 'Child in Time', 'Smoke on the Water' en Highway Star'? Dit is het verhaal van een ijzersterke band die vooral op het podium tot z'n recht kwam.

Jaap van Eik is voormalig basgitarist van o.a. Cuby + Blizzards, Livin' Blues, Solution en Trace. Van 1977 tot 2000 was hij hoofdredacteur van *Music Maker*. Sindsdien is hij werkzaam als freelance muziekjournalist. Eerder schreef hij in deze reeks een boek over Focus.

